

Valby den 16.12.2008

Høringssvar fra Børns Vilkår vedr. Forslag til Lov om Ændring af lov om Social Service – Skærpeelse af regler om forældreplæg og indførelse af ungeplæg

Lovforslagets første hovedelement: Ændring fra kan- til skal-bestemmelse

Børns Vilkår støtter principielt op om det overordnede formål med lovforslaget: At styrke forældres udfyldelse af rollen som forældre for deres børn og dermed som ansvarlige for børnenes positive udvikling. Børns Vilkår vurderer imidlertid ikke, at en ændring af loven fra en kan- til en skal-bestemmelse er en forandring i positiv retning: Dette ud fra såvel en vurdering af den hidtidige praksis, jf. Rambøll Managements evalueringsrapport fra 2007 som en vurdering af selve substansen i forældreplægget. I det følgende uddybes baggrunden herfor nærmere:

- Børns Vilkår vurderer, at den enkelte sagsbehandler og/eller den enkelte leder kan tage kvalificeret stilling til, om forældreplæg kan være den mest farbare vej at gå i enkelte konkrete sager. Børns Vilkår kan derfor ikke støtte den opprioritering, der ligger i at ændre fra en kan- til en skal-bestemmelse. Dette synspunkt bakkes op af evalueringsrapporten fra 2007. Her angiver kommuner, som ikke har truffet afgørelse om at meddele et forældreplæg, at den hyppigste årsag hertil er, at der ikke har været relevante sager. Og at også opfattelsen af loven har betydning for anvendelsen af forældreplægget, idet 1/3 af disse kommuner angiver, at årsagen til, at loven ikke har været anvendt, er en vurdering af, at økonomiske incitamenter ikke er et hensigtsmæssigt redskab i forhold til problemstillingerne.
- Evalueringsrapporten fra 2007 viser, at truslen om tilbageholdelse af børnefamilieydelse i ca. halvdelen af sagerne har haft en positiv virkning. Samtidig viser rapporten, at en effektueret tilbageholdelse af børnefamilieydelse i flertallet af de sager, hvor tilbageholdelse er sket, ikke har nogen positiv virkning. Det ser altså ud til, at trusler virker – men selve det at gennemføre det, man truer med virker ikke. Børns Vilkår er på den baggrund meget kritiske over brugen af forældreplæg. Børns Vilkår frygter, at netop børn i de allermost ressourcetsvage familier, hvor forældrene har vanskeligheder ved at gennemskue konsekvenserne af forældreplægget og kan have svært ved i sig selv at forstå og anerkende deres ansvar som forældre, bliver taberne: Ikke nok med at de vokser op med forældre, der ikke magter forældreansvaret – de vokser også op hos forældre med endnu færre økonomiske ressourcer.
- Børns Vilkår havde gerne set en længere evalueringsperiode før et forslag om ændring i lovgivningen. Evalueringsrapporten fra 2007 er således kendetegnet ved, at det gang på gang påpeges, at den kun indeholder effekter på den meget korte bane. Børns Vilkår havde

gerne set, at der ikke blev foreslået ændringer i lovgivningen, førend et bedre vidensgrundlag var tilvejebragt. Børns Vilkår stiller sig i samme ombæring kritiske overfor, at barnets perspektiv – eller for den sags skyld forældrenes perspektiv – ikke er prioriteret i evalueringsrapporten.

- Børns Vilkår stiller sig skeptiske overfor selve det at anvende økonomiske trusler og sanktioner overfor forældre, der har vanskeligt ved at påtage sig rollen som forældre. Dette ud fra en faglig vurdering af, at resourcesvage familier ikke bliver mindre resourcesvage familier af hverken trusler om eller konkret gennemførelse af tilbageholdelse af børnefamilieydelse.

Lovforslagets andet hovedelement: Indførelse af ungepålæg

Børns Vilkår er i udgangspunktet ikke modstandere af, at unge kan pålægges særlige foranstaltninger efter Serviceloven eller at udføre konkrete handlinger. Børns Vilkår har imidlertid en række indvendinger i forhold til det stillede lovforslag, blandt andet i forhold til den unges ret til at blive hørt samt den unges klageadgang – og i forhold til den udstedende myndighed. I det følgende uddybes baggrunden herfor nærmere:

- Børns Vilkår vurderer, at lovforslaget bør tilføjes en række særdeles vigtige bestemmelser, der omhandler barnets/den unges mulighed for klageadgang og ikke mindst inddragelse i selve udformningen af pålægget. Herved sikres det, at lovforslaget i højere grad lever op til FN's Børnekonvention. Her sikrer artikel 12 kort fortalt et barn (/en ung) retten til frit at udtrykke synspunkter i alle forhold, der vedrører barnet. Barnets synspunkter skal tillægges passende vægt i overensstemmelse med alder og modenhed. Med henblik herpå skal barnet især gives mulighed for at udtale sig i enhver behandling ved dømmende myndighed eller forvaltningsmyndighed af sager, der vedrører barnet, enten direkte eller gennem en repræsentant.
- Børns Vilkår kan ikke støtte, at kommunalbestyrelsen alene kan udstede ungepålæg. Dette ud fra en vurdering af, at et ungepålæg bør udstedes af et fagkyndigt organ med klar børnefaglig tyngde. Organet bør være en uvildig instans.
- Børns Vilkår har store betænkeligheder ved forsøg med politimæssig bistand til gennemførelse af ungepålæg. Børns Vilkår betragter inddragelse af politiet i en sag, hvor et ungepålæg er pålagt, som en klar optrapning. Børns Vilkår anbefaler derfor, at forsøget evalueres nøje allerede fra forsøgets begyndelse med eksplicit formuleret mulighed for allerede fra tidlig færd at indstille forsøget eller justere det kraftigt på baggrund af løbende evalueringsresultater.